

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár: Az **Ötthon** havi melléklettel egészévre 7 frt.
A szépirodalmi melléklet nélkül
egyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Vicinália.

A vásárhely-makói és a makó—n.-szent-miklósi vicinális vasútvak kiépítése érdekében f. hó 10-én tárgyalás folyt a kereskedelemügyi minisztériumban, mely tárgyalásban az előbb nevezett vicinális érdekeltiségek, továbbá a temesvár—n. szent-miklósi már kiépült vicinális érdekeltiségek képviselői vettek részt.

Az értekezletet vezető államtitkár ez alkalommal, a miniszter nevében, egész határozottan oda nyilatkozott, hogy a vásárhely-makói helyi érdekű vasút kiépítésének engedélyezése tárgyában csak az esetben fog a kormány a törvényhozáshoz előterjesztést tenni, ha a vasút érdekeltisége, a n.-szent-miklósi—makói vonalrész kiépítése érdekében, a vasút érdekeltiségeivel egyesül és ez a két vicinális együtt épül ki.

Magyarán mondva, ez azt jelenti, hogy a kereskedelmi minisztérium bele akarja kényszeríteni a vásárhely-makói érdekeltiséget a nagyszentmiklósi-makói helyi érdekű vasút építési költségeinek a jórészen való viselésébe, —különben ez a mi érdekeltiségünk, melyhez Csongrádvármegye törvény-

hatósága is tartozik — nem cselekedvén, — inkább kész a miniszter megátolni a vásárhely-makói vasút kiépítését.

A vásárhely-makói érdekeltiségnek az értekezletben részt vett tagjai tudomásul vették az államtitkár merev kijelentését és egyben felkérték ott volt elnöküket, Lonovics József főispánt, hogy erre való tekintettel most már 8 napon belül hívja össze az érdekeltiségek végrehajtó bizottságát, annak megbeszélésére: milyen álláspontra helyezkedjenek a miniszteri kijelentéssel szemben.

Ez utasítás folytán Csanádvármegye érdemes főispánja a végrehajtó bizottságot f. hó 23-ra, holnap délelőttre hívta meg Szegedre és az értekezleten vármegyénket Csátó Zsigmond dr. alispán, Fekete Márton kir. tanácsos és Cicatricis Lajos dr. várm. főjegyző fogják képviselni. Jó kezekben látjuk hát e vidékünket forgalmi szempontból közelről érdeklő ügyet letéve és nem is aggságoskodunk azon, hogy a nevezettek teljes mértékben megvédik ezeket az értekeket és nem engedik magukat miniszteri hatalomszóval se a maguk helyes elvi álláspontjától eltántorítani. Nem árt azonban e mellett,

ezt a kérdést, érdekes voltánál fogva, a nyilvánosság előtt is megbeszélni.

A vicinális vasút, mint általános tudva van, a helyi érdekek közlekedés- és forgalmi ügyét hivatott szolgálni. Annak építése iránt tehát a helyi szükségéretből kell a kezdeményező lépésnek történni és vidékenként ez a vállalkozás csak annyiban lehet jogosult, amennyiben tényleg nem szolgál akármiféle idegen érdekert is.

Ez az egyedül helyes vezérelv gyakorlati alkalmazást nyert úgy a szentes-szentmártoni, valamint a szentes-vásárhelyi vasútépítésnél is akkor, mikor e vasútvak érdekeltisége nem akart szóba állani és nem is állt szóba a vicináliákban utazó spekulációval, hanem — mert közszükség volt vidékünkre e két vicinális kiépítése, megcsinálták azt a maguk emberségéből, a maguk pénzén és élvezik is e vasútvak jövedelmét, mely az építési tőkét szépen amortizálja, — maguk.

De nem csupán Szentes és a vármegye állanak a vicinális vasútépítések dolgában ezen az elvi alapon, hanem, hogy ez az egyedül tisztességes és a közéleti erkölcs szempontjából is helyes alap, — ez ismételtelen kifejezésre jutott a törvényhozásban is, mindama felszólalásokban, melyek

TARCA.

Tél felé.

Lehullott a levél a fákról,
Lefogyott a virág az ágról, —
Mit törődöm én a virággal,
Minek nekem az a madárdal ?

Odakint — mondják — tél közeleg,
Idebent most van a kikelet.
Az édes rózsám az ölemben,
Úgy nevet, kacag a szemembe . .

Mit törődöm én a virággal,
Mit nekem elhangzott madárdal ?
— Virág: a rózsám pici szája,
Madárdal: édes kacagása.

Juhász Sándor.

A teremtes titka.

Irtá: Flammarion Kamill

Fordította: Karossa Ódon

En csupán azt értettem meg, hogy e szavaiban és még az is, mélyebb értelem rejlett, és hogy e szavakat filozofiajának mélyéből merítette.

Az emberi tudományok némely fájánál használta s épen nem volt nála ritka az ily kifejezés :

»A csillagászat a tudományok elseje. Ez az egyedüli, mely megtanítja, mi a világ, megmutatja, hol vagyunk: De még ez is! . . .

Vagy:

»Az ember nem más, mint tökéletesített állat. . . de még ez is!« — A hazafiság a népek erénye . . . de még ez is!«

Ezeket a kifejezéseket eddig a kétkezes egyes kitöréseinek tekinttem, akár csak a nápolyi lazzaroni »Chi lo sa ?« (»Ki tudja.«) mondasát. De a hangsúly, mellyel e szavakat kijelíté, a rám szegzett tekintet s talán az éles ellentét, mely a keblemben lakozó szerelem, az oly friss visszaemlékezés, mely még egész valómat megremegtette és az oly ünnepléses felelet közt létezett, — mindez úgy hatott rám, hogy gyorsan, bár kissé szomorúan, hozzátettem :

— Sohasem voltam oly pompás hangulatban mint ma este.

— Legyen tehát óhajod szerint, rögtön a tanárod leszek. Ne félj, nem lesz hosszú . . . de még ez is! talán nagyon is sok lesz.

Felhajtott egy pohár champagnéit s elkezdett beszélni. Mily fényes szép az ég,

mikor átleszen tiszta ! mily végtelen kék ! Milyen átlátszó, nyugodt fenség !

De csak egy hideg lehelet, egy könnyű lehülés, egy semmi, végighúzódik az átlátszó atmoszférán és az eddig láthatatlan gőz láthatóvá lesz, felhő alakul : semmivel sem több, mint előbb volt. Csupán az időjárás változott. A nagyszerű tisztaság helyett ott vannak a felhők.

Tudod e mi a teremtes ? Egy felhő, egy ködképlet, egy zavaros átmenet az örökkévalóságban.

Semmiféle tudományos megfigyelés nem jogosít fel arra az állításra, hogy a természet öröktől fogva létezik és örökké tartand. Ellenkezőleg : minden azt látszik bizonyítani, hogy kezdődött és végződni fog.

Föld, víz, felhő, nap, csillag, mező, sziget, hold, ország, bolygók, mind amit csak a világegyetemben látunk, csupán egy kivételes átmeneti állapotban vannak, illetőleg egy más, felsőbb állapot kifolyásai, mint a felhő.

Ne kinzd magadat, hisz nem vagy egyéb, mint egy zavaros ephémer, a rendeltetés egy lehelletével alkotva a végtelenségbe. Muló láz. De még annyi sem.

— És az Isten rendeltetése megfoghatatlan ?

— Ime miért nincs logika a dologban.

az egyes vidékek zsebére vicinálákban utazó s előmunkálati engedélyekkel üzérkedő spekulációt élesen elítélték.

Ha már most ezt a helyes elvet a most szóban levő két vicinális építési ügyére alkalmazzuk, — minden elfogulatlan embernek be kell látnia, hogy a vidékünkbeli forgalmi és közlekedési érdekeknek megfelel ugyan, ha vármegyénk törvényhatósága egy vásárhely-makói vasút érdekelttségében anyagilag is résztvesz; de épp olyan bizonyos az is, hogy a jelzett érdekből vidékünknek abszolút semmi előnye és haszna a n.-sz.-m. klósi összeköttetésből nincsen, még az sem, hogy az Temesvárhoz és a délvidékhez vinne bennünket közelebb, mert hiszen arra meg van nekünk Szegeden át a fővonalú összeköttetésünk, amely — ha volnának is ebben érdekeink, bennünket teljes mértékben kielégíthet.

Ugyanez áll a szomszédos Vásárhelyre nézve is, — a vásárhely-makói érdekelttségben tehát egyedül Csanádmegye az, melynek talán érdeke lehet a szt.-m. klósi összeköttetés, bár véleményünk szerint — ez az érdek sem lehetvalami nagyon jelentős.

De általános forgalmi érdekből is megmagyarázhatatlan a makó-szt.-m. klósi csatlakozásnak az a nagyhorderejű volta, melylyel azt a miniszter merev állásfoglalása telruházní szeretné.

Makónak ma Apátfalvával van vasúti összeköttetése. Innen Szt.-Miklósig, a Maros áthidalásával, mindössze Német- és Szerb-Csanád egyesült községet, no meg egy-két pusztát, mint megállóhelyet érintenek az a vasútvonal, melynek kiépítése érdeke lehet a nevezett községeknek és Nagy-Szt.-Miklósnak, de nem érdekünk nekünk és nem is általános országos forgalmi érdek.

Kiknek vagy minek az érdekéből

amiért minden oly bizarr és összefüggéstelen, amiért az anyák elvesztik gyermekeiket, amiért árva léteznek, amiért II. Fülöp ünnepeket rendez, égetvén az eretnekeket, amiért az ártatlanok és erényesek a nyomorban nyögnek, ez még nem is abszurd, ez megmagyarázhatatlan, mert nincs értelme. —

Igy beszélt a magános csillagász oly meggyőződéssel, amely semmi ellentmondást nem engedett meg. Olyan új és meglepő volt ez a teória, hogy mint egy rettentő kalapácsütés egész valómat megrendítette. Az az eszme, hogy a jelen állapotnak semmi értéke, semmi értelme nincs, nem annyira kellemetlennek, mint elviselhetetlennek tunt fel. Az a gondolat, hogy a dolgok jelen állapota egy baleset, egy hiba, egy zavar az égen, mely az előtt tisztá volt és ismét tisztá lesz, s hogy azután nem lesz semmi, — egész bensőmet fellázította. Nem bírtam azonban semmiféle komoly, tudományos észrevételt tenni a teória ellen.

— Tehát, kialakítottam fel, semmi sem volt előbb, semmi se lesz ezután, semmi sincs most?! Mert végre is, ha ez a zavar elmúlik, a legkínzóbb szem se lát semmit; az atomok kozmikus sűrűsödése megszűnővén, beáll a föltétlen átlatlanság. Semmi! ismételttem. Lehet-e a semmit egyáltalán föltételezni?

történi hát, hogy a minisztérium a mi érdekelttségünket a tőlünk távolcsőbe szinte bele akarja szorítani? Nem kerülgetjük sokat ezt a kérdést, mert kimondható bátran, hogy ez tisztán a temesvár-n.-sz.-m. klósi már kiépült vicinális vasút érdekelttségének javára történik, mert úgy látszik, ez a vasút, mely elsőbbségi kötvényekkel épült ki és amelynek törzs-részvényei holt papírok, zsákutcsában marad, ha nem sikerül egészen Makóig kiterjeszkednie.

Csakhogy ezzel szemben vármegyénk egyszer elfoglalt elvi álláspontja, mely szerint, elsőbbségi kötvényekre épülő és a vidék zsebére spekuláló vasút-vállalatoknak törzs-részvények ellenében egy krajcár költség-hozzájárulást se ad, — igen helyes álláspont, valamint helyes az is, hogy nekünk nincsen pénzünk, idegen érdekeket szolgáló vasútépítési vállalatok megsegítésére.

A vásárhely-makói vasútvonal építési költsége ezen érdekelttség részéről, elsőbbségi kötvények kizárásával is financirozható. E vasútépítés költségei tetemesen kisebbek is, mint a makó-szentmiklósi vonalszakaszi volnának, melyek kilométerre számított építési egységárait jelentékenyen felrugtatja a Maros áthidalásának kényszerűsége. Hogy pedig a mi pénzünkön kaparják ki a gesztenyét egy tőlünk merőben idegen érdekelttség előnyére: ez még a miniszter részéről is olyan indokolatlan, sőt abszurd követelés, melyet teljesíteni nem lehetünk és nem leszünk soha hajlandók.

Ha a torontáliaknak tetszik a szt.-m. klósi makói vasút, ám építsék ki és ha ez az érdekük úgy kívánja, miattunk építhetik elsőbbségi kötvényekkel is, ahogy a temesvár-szt.-m. klósi építették. A mi vármegyénk azonban miniszteri hatalomszóra se fog soha belemenni ilyes vicináliskodásba.

— De hiszen, felelé a csillagász, ez a semmi: ez minden, Ne itélj a testi szemeddel! Ha a természet a szemünk helyett más szerveket adott volna: a világosság iránt fogékonyakat, egészen más fogalmunk lenne a világgyetemről. Ne higj sem a kezdet, sem pedig a te szemed tanuságának. A látható világ is csupán láthatatlan elemekből van formálva, amelyek magukban véve mérhetetlenek. Csupán csak anyagtalán erő létezik. »Anyag«: ez pusztá sző.

— De hat mi?! . . .

— Mi, egész egyszerűen, szellemek vagyunk, isteni állomány.

Nem tudom miért, de nagybátyám ezen meghatározására az én bajos kis barátóm arca tünt elem. Ugy tetszett, mintha szemei édesen pihentek volna az enyéim és kis ajka gyengéden nyíltott volna fel, mutatva rózsáktól kerített fogait. Isteni állomány, ah igen . . . habár . . .

Kétségkívül futó mosolyra derített ez a gondolat.

— En biztos vagyok, folytatá a fiózóf, hogy te azt képzeled, miszerint a te tested az, ami élvez, vagy szemed, mely fel fogja a kellemes vagy kellemetlen benyomásokat.

Az országos ipartanács. A f. hó 21 én nyitja meg a kereskedelemügyi miniszter a nemrég alakított ipartanácsot, mely nem új intézmény, hanem csak egy réginek felújítása, mely a beállott pangás feléléntésére új keretet nyert.

Az első ülés olyan két részletkérdést fog tárgyalni, mely önmagában elég fontos ugyan, de nagyobb előkészítést igényelt volna, mint amilyennel tanácskozássra tűztek.

Az ügyrendre ugyanis a munkaközvetítés országos rendezése és a munkaköziszünetek szabályozása van kitéve, és a világért se kicsinyeljük ez ügyek szociálpolitikai jelentőségét, sőt örülünk, hogy a magyar közgazdasági nézetek e tekintélyes képviselője mindjárt kiválóan munkásügyi kérdésekkel foglalkozik. Ámde az olyan országban, mint hazánk, ahol az iparnak és kereskedelemnek még annyi alapvető kérdése megoldatlan és tárgyalásra szorul, talán még is inkább helyén való volt volna, az ipartanácsnak valamely nagyobb-szabású iparpolitikai programmal kezdenni a munkáját. Programmal, mely megnyitja előttünk az ipartanács maga elé tűzött munkásságának egész perspektíváját.

Igy p. a szomszéd Ausztriában, a szintén újonnan szervezett ipartanács a napokban tartott ülésén igen érdekes és fontos iparpolitikai ügyet tárgyalt. És alig mondható, hogy nálunk ezen ügyek mellett annyira előtérbe lép a munkaközvetítés és munkaköziszünetek rendezésének ügye, hogy éppen ezekkel volt legégetőbb, a tanácsnak munkásságát megkezdnie.

Természetesebb, indokoltabb is volt volna, ha ez a munkásság iparfejlesztési programmal indul meg és ha már szociálpolitikát is akartak a kezdőakcióba bevinni, ezt inkább a munkásvédelem és biztosítás nagyobb jelentőségű kérdéseinek kezdik. Hiszen a külföldön is czekek tartották mind főfontosságúnak és a munkaközvetítés ügye ma sem dől el véglegesen. Folyik mindenütt az elvi harc ma is a fölött: milyen szervezetet adjanak ez ügynek és va-

— Nekem úgy tetszik . . .

— Igen, nekem úgy látszik, hogy amidőn te megiszod ezt a pohár champagneit, vagy amikor megeszod ezt az őszi barackot, ez a testednek majd jót szerez; hogy amikor lábadra hágnak, neked a lábaid fáj. Te még itt tartasz. Semmi sincs úgy, amint látszik. Ha elvagnók az ideget, mely valamely benyomást az agyhoz vezet testünknek bármely részéből: akkor teljesen érzéketlenek lennénk. Az őszi baracknak nem lenne többé ize, a virágok illat nélkül maradnának, a nap láthatatlanná válnék, és te labadat tűzbe teheted, még sem fogsz érezni semmit. Sőt mi több, elégséges befolyásolni agyadat egyszerű szuggesztió által, hogy mindenféle benyomások elveszítsék jellegüket; a kéncsőt cukor gyantán eszed meg. Csakis a szellem az, ami érez. Emlékezzél csak almáidra: beszélsz, halsz, látsz, tapintasz, habár semmi, de semmi sincs. A teremtés álom.

* * *

E pillanatban megkondultak a vén torony harangjai és az antik harangon mélán, csendesen, tiz ütés hangzott el.

— Ime a természet képe, folytatta a gróf; zaj, mely elszáll, ének, mely elmúlik, ephémer hang a végtelen csendben. Ha a

jon a munkaadók, a munkások, vagy ezek egyletei, vagy végül a községek legyencnek-e annak ügyvivői?

Ismétéljük, nem lehetne kifogásolni, ha az országos ipartanács egyebek mellett ezt a kérdést is mindjárt munkássága kezdetén tűzi napirendjére, de hazánkban legfontosabb az iparfejlesztés kérdése, melylyel minden erre hivatott tényezőnek foglalkoznia kell, annál inkább az országos ipartanácsnak, melynek első, kezdeményező üléséből sem volt volna szabad ezt a kérdést kifejejteni.

Szeretjük hinni, hogy ez tényleg elnézésből történt és nem vonunk e ténnyől következtetést a jövőre, bár éppen az ipartanács érdekében lett volna, hogy népszerűségét és tekintélyét — ami az ilyen intézménnyel fölkellék, — mindjárt első fellépésével megszerzi.

És ebből a szempontból talán még az is célszerűbb lett volna, ha első ülése pusztán formai, melyen a kereskedelmi miniszter programot ad, a munkatervet megállapítják, osztályokat, bizottságokat megalakítanak és az esetleges indítványokat tudomásul veszik.

Hiszen mindennek ez első ülésen úgy is meg kell történnie, mert ez az előkészítés a bővebb és alaposabb tárgyalás előfeltétele. Az országos gazdasági életnek, viszonyainak fejlesztése érdekében óriási teendők hárulnak minden tényezőre és itt az ideje, hogy a magyar ipar ne pusztán jelszó, de reális vállalkozás legyen.

Épp ezért kívánatos lett volna, hogy az ipartanács — ha már első ülésére alárendeltébb fontosságú ügyeket tűzött is napirendre, ezek mellett nem mellőzi a fontosabbakat.

Dacára azonban, hogy ez nem történt, részünkről sok szép reményt fűzünk az új intézmény jövőjéhez. A tény, hogy a kormány szükségesnek tartotta az iparügyek és ezzel kapcsolatos munkásügyek megvitatására országos testületet alakítani, elismerése az elvnek, hogy a modern gazdasági politikában a szociális kérdésnek is megfelelő helyet kell biztosítani. Épp ezért kívánatos, hogy egységes programot adjon ez az új

intézmény és a megvitatandó feladatokat szerves sorrendben tárgyalja. Óriási a munkakör, mely a tanácsra vár és éppen ezért nagyon elszomorító volna, ha mindezekben felületes munkát végez.

Am ha megfelelő alapossággal, és amitől, rendszerrel fog működni ez az új intézmény, akkor reményünk nem csal meg és áldás fűződik munkásságához.

Háziipar fejlesztés a megyében.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara novemberi üléséből fölterjesztést tett a kereskedelmi miniszterhez, melyben kérte, hogy mielőbb vitessék keresztül a kamarai kerület Csongrád megyei részében tervezett nagyobb szabású háziipari akció, melyre név szerint a kamara, egyetértéssel Gerster Miklós kerületi iparfelügyelővel, még 1897. évi július hónapban részletesen megokolt javaslatot tett.

Most érkezett a kamarához, az újabb fölterjesztésre vonatkozólag Daniel Ernő báró miniszter következő válasza:

Múlt év november hó 29-én kelt jelentésére értesitem a kamarát, hogy Gerster Miklós iparfelügyelőnek a Csongrád vármegye szegényebb lakossága téli foglalkoztatását és e vármegye egyes területein egyes háziipari ágak meghonosítását illető javaslata tárgyában meghallgatva Csongrád vármegye főispánjának véleményét is, a következőleg határozottam:

E vármegye mindazon helyeire, hol az érdekltség keresetet nyújtó háziipari foglalkozások meghonosítását kívánatosnak tartja és szükségessé voltát beigazolja, megfontolós tárgyává kívánom tenni azt, hogy a helyi viszonyok szerint megfelelőnek mutatkozó ily foglalkozások meghonosítását tanfolyamok szervezését útján kezdeményezem. Feltevé, hogy az érdekel községek az ily tanfolyamok helyiségeiről, azok fűtéséről, világításáról és a tanítók számára alkalmas lakásról gondoskodni hajlandók lesznek, valamint a nyers anyag könnyű szerrel biztosítható lesz.

Figyelemmel továbbá a vármegye területén észlelt szociális mozgalmakra, a főispánnak figyelmét felhívom egy olyan vármegyei szervezőbizottság megalakításának szükségességére, mint amint a közelmúltban az országos szegedi Békésvármegye szerve-

zett, s amelynek feladata volna a vármegyei népszerűség anyagi jölét általánosan figyelemmel kísérsni — s a mutatkozó bajok orvoslására megfelelő javaslatokat tenni.

Ezen álláspontomból kifolyólag legutóbb beható tanulmány tárgyává tettem a kerületi iparfelügyelő által ez a kérdést, mely módon és eszközökkel lehetne Kis-Kun-Dorosmán a nádszöveget és gyékényt fonást mint háziipart felkarolni, illetőleg a lakosság téli foglalkoztatását ez irányban biztosítani, mely ügyben leiratot intétem a kerületi kir. iparfelügyelőhöz. Ebből kiténik, hogy egy rendszeres gyakorló műhely létesítése van terve véve, melynek elég tekintélyesnek ígérkező fenntartási költségeinél, melyek összegéről a kerületi iparfelügyelő fogja a kamarát tájékoztatni, szamatanom kell arra, hogy a kamara, illetve az érdekltség a fenntartási költségeknek legalább egy harmadával fog hozzájárulni.

Felhívom ennél fogva a kamarát, hogy e részben határozni s határozatát velem mielőbb közölni sziveskedjék.

A kamara aldozatokészgére ez ügyben annyival is inkább számíthatni vélek, miután a Csongrád vármegyei háziipar ügyében hozott és fentközlött elhatározásom folytán elcsik azon központi szervezet megalakításának szükségé, melynek költségeit a kamara 1897. évi július hó 13-án kelt jelentésében hajlandónak nyilatkozott elvállalni és így az ide szánt költségeket olkszerű lesz a vármegye egyes helyein létesítendő háziipari műhelyek érdekében felhasználni.

Budapestben, 1899. január hó 10-én.

Báró Daniél, s. k.

Látni való a kereskedelemügyi miniszter e háiratából, hogy benne akarat és hajlandóság is megvan, a vármegyéinkbeli községek szegényszerű lakosságának módot és alkalmait nyújtani valamely megfelelő háziipari foglalkozás elcsajjattására és ez úton téli keresetforráshoz juttatni a népet.

Módunkban volt azonban a miniszternek Gerster Miklós kerületi iparfelügyelőhöz, éppen egy Dorosmán létesítendő ily háziipari gyakorlóműhely érdekében intézett leiratát is olvasni, melyből arról győződtünk meg, hogy az életrevaló és nagy horderejű eszme gyors megvalósítását a sokat egy szerre markolni akarás gátolja.

Mint minden esetben, úgy erre is ráillik a példaszó, mely azt tartja, hogy aki sokat markol, keveset szorít. A kerületi iparfelügyelő kétségkívül a legjobb akaratú és az úgy irant való meleg szeretettel szabta meg az ez ügyben a miniszterhez küldött felterjesztésében a dorosmai gyakorló műhely keretét, de — mert ez végre is csak kísérlet számba megy nálunk: bizonyos az is, hogy az általa így megszabott keret nagyon széles alpra fektetné a műhely berendezése és fenntartása költségeit, úgy, hogy a miniszter e tervezet megvalósíthatásával szemben méltán fejezheti ki aggodalmát a fölött, vajon a várható és elérhető eredmény arányban áll-e a reá fordítandó áldozattal és így méltan útasíthatja a kerületi iparfelügyelőt arra, hogy tervezetét szerényebb keretűvé tegye.

A mi vidékünk tisztán magyar népének faji konzervativizmusa úgy is idegenkedéssel fogad minden olyan újítást a kézi foglalkozás terén, mely a földműveléssel szoros kapcsolatban nincsen és nehezen szokja meg az ilyen új munkát. Mindenesetre jobb tehát, ha az erre való oktatást és rászoktatást előbb szűkebb körű oktatás kezdik meg, melyen azonban a nép — közvetlen megismerés útján — annak haszonhozó voltát megismeri és így megkedvelheti.

Ha aztán meg van törve és egyengetve a háziipari foglalkozás megkedveltetésének útja: mindég módjában áll az illetékeseknek — kiknek figyelmét az emondottakra felhívjuk — a szűkebb keretet megfelelően bővíteni.

földi emberiség bevégzi harangjátékát, nem marad semmi. Dicsőség, győzelem, a népek történetének harsonája, mind elmúlik, hogy helyet adjon az előző csöndnek.

— Tehát, felelém fölemelkedve az asztaltól, hogy egy kis sétára induljak; az ön filozófiája azt a gondolatot ébreszti az emberben, hogy a teremtés, melynek mi is részét képezzük, nem egyéb, mint egy zavaros, röpké állapot az örökös Nirvánában, hogy nincs sem vég, sem ok, sem logika a természetben, és hogy a tudósok tévedésben vannak, midőn oly talányt akarnak megfejteni, ami nincs és aminek értelme sincs.

A nyugodt tengeren mint egy tükörlap terült el a felséges, csillagos ég alatt. A parthoz érve Speró barátomat találtam ott, aki még az éjjel Dowerba volt indulandó. Másnap futottam az én imádottam felé.

— Én mindörökké szeretni foglak, rebegé, midőn egy pillanatra magunk maradtunk, az örökkévalóság nem lesz elég hosszú, hogy szerelmemet bizonyítsa.

Már majdnem elfeledtem nagybátyám beszédét, de ő oly kiválóan hangsúlyozta a

szót: »örökké«, hogy az éji emlék eszembe jutott.

— Örökké! felelém karjaimba szorítva, nem lesz az egy kissé hosszú?

— De hiszen nem élünk örökké!

— Ah! ön hisz a halálban! Nos, én nem.

Fajdalom, mint ön is tudja, a szegény gyermek pár napra rá meghalt, elaludva egy óriási csokor illatától, amit lefestés véggett helyzetetett az ő aranyos kis szobácskájába . . .

Ime, édes barátom, ez volt az én calaisi történetem.

És én, kedves olvasó, úgy adtam elő ezt a történetet, mint egy kirándulást a világ egyetem megoldatlan titkaiba. Érdekes lenne hozzátenni, hogy nem létezik más, mint a láthatatlan láthatósága.

Azonban osztom utításomnak nézetét és jobb szeretem azt hinni, hogy a teremtés reális, logikus, észszerű, élő, harmónikus, örök, úgy a múltban, mint a jövőben.

(Vége)

lap ujtása páratlan a maga nemében. Előfizetési ára: egész évre 10 ft, fél évre 5 ft, negyed évre 2 ft 50 kr, mely a lapozó, Budapest, VI. Aradi-útca 40. szám alá küldendő.

* **Nyilvános köszönet.** Wilhelm Ferencz gyógyszerész úrnak (Neunkirchen Alsó ausztria) az antiroemikus és vértisztító tea feltalálójának, mely vértisztítóban közvényes és csúszos bántalmaknál. Ha ezáltal a nyilvánosság elé lépek, ez azért van, mert kötelességemnek tartom Wilhelm neunkircheni gyógyszerész úrnak köszönetemet kifejezni ama kitünő szolgálatért, melyet fájdalmas közsvény bántalmam enyhítése által vértisztító tejjel tett, továbbá azért, hogy mások figyelmét is felhívjam e kitünő teára, kik hasonló betegségekben szenvednek. Nem vagyok képes esetenli, milyen győtrő fájdalmat éreztem 3 éven át minden tagomban a legcsekélyebb időváltásnál, is melyek sem gyógyszererek, sem a bádeni kénesfürdő hasznalata áran nem menekedhettem. Almatlan fetrengtem éjszakákon át ágyamban, étvágyam fogyott, arcszínem fakó lett, erőm hanyatlott. A fentemlített tea 4 heti használata után nemcsak teljesen megszabadultam győtrő bajtól, de nem érzem azt most sem, bár 6 hete mar, hogy a teát nem iszom és egész testi mivoltam örvendetesen gyarapszik. Meg vagyok róla győződve, hogy aki hasonló bajban e teát használja, épp úgy fogja áldani annak feltalálóját Wilhelm Ferencz gyógyszerész urat mint én, aki vagyok kitünő tisztelettel Butschin — Streitfeld grófnő vezérőrnagyné. Kapható minden gyógyszerárban. 1

* **A farsang beálltával** felhívjuk a hölgyvilág b. figyelmét, hogy a legdívatosabb párisi legyező, a legremekbbr gyémánt és kelti gyöngy-utánzatok jutányosan, nagy választékban vásárolhatók Orlai Sándor elsőrangú párisi »Palais Royal« áruházában (Budapest, IV. Koronaherczeg-útca 8), hol nagy ajándékokban, valódi arany és ezüst ékszerekben, bronz- és bőr díszmő, kínai ezüstárúkban is óriási a raktár. Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

* **Különös szerencse.** Olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy a budapesti bankház Török A. és T.-sa ezelőtt is mily szép és nagy nyereményeket juttatott veivőinek; a most befejezett 3. osztályán ismét a legnagyobb főnyereményt, 80,000 koronát nyerték a 83061. sz. sorsjegyre, továbbá több 5000, 2000, 1000, 500 koronás és több egyéb nyereményt fizetett ki ezen szerencsétől kegyelt főúrda. Minden oldalról biztosítanak, hogy Török A. és T.-sa bankháza a nyereményeket az érdekelteknél nagyon pontosan fizeti ki, veivőiket pedig jól és megbízhatóan szolgálja ki; ennél fogva Török A. és T.-sa a budapesti bankházat olvasóinknak legmelegebben ajánljuk, mert ezen cég a bizalmat megérdemli.

* **A Mautner Adolf és Társai** budapesti cégnek »Perfektore« gázfejlesztő készülékét ismertető ma hirdetményére külön is felhívjuk t. olvasóink figyelmét, mert olyan találmányról van szó, mely a vidéken nagy és sokszor érzett és panaszolt hiányt van hivatva pótolni. Ezen készülék által ugyanis a nagyközönségnek lehetővé van téve, hogy bárhol is részszülhet a légszuszuligítás kellemességeiben; módot nyújt arra, hogy akár magán lakásokban, akár pedig kaszinókban, vendéglőkben, kávéházakban, szóval mindenütt, ahol a társas élet kedélyességéhez a kellemes és jó világítás is megkívánatik, azt olcsó pénzért megszerezheti. A bemutatott magyarárakot szerint a készülék oly elemesen egyszerű, hogy egy kis utasítás után bárki által is könnyen kezelhető; különben is egészen önműködőleg dolgozik; az általa előállított légszusz sem nem veszélyes, sem nem robbanékony és sokkal intenzívebb fényvel ég, mint a kőszéngáz.

* **Köhögés** gyakran előhírőke a tüdő bajnak s nem ajánlható eléggé ezen köhögés gyors megszüntetése. A Szt-György-tea és Szt. György hurnt port, mint olyan szereket, melyek már sok ezer esetben eredménytel használtattak, melegen ajánlhatjuk t. olvasó,

inknak. E kitünő készítmények nemcsak a köhögést, hanem a légsző és gége összes beteg ségét, valamint rekedtséget és astmát is kaphozó sikerrel gyógyítják. Teljesen ártalmatlanok, gyermekeknek is beadhatók. Valódi minőségben csakis a Szt-György-gyógyszerárban kaphatók Bécs V. Wimmergasse 33) A 2 csomag ára 1 ft. 20 kr, porto nélkül.

Közönet-nyilvánítás.

A szentesi jótékony növegyelet f. hó 14-iki táncvigalmának tiszta jövedelme 46 ft 75 kr. volt, melyhez felülfizetésekkel járultak: Dr. Csató Kálmáné aienlök 10 ft; özv. Jurenak Edéné 5 ft; dr. Mázor Elemér (Szarvas) 3 ft 50 kr; özv. Dobray Sándorné, dr. Reis Samu és neje 3—3 ft; Heinrichfy Béláné, ifj. Várady Lajos, Weisz Zsigmond (Szeged). N. N. 2—2 ft; Molecz Béla 1 ft 50 kr; Jurenak Béla, Novobáczky Győző, Trecskony János 1—1 ft; Klasz József 50 krral. Ugy ezeknek, valamint dr. Lakos Imre polgármesternek a színház-terem díjtalan átengedéseért, Novobáczky Győző gazd. tanácsnoknak a terem kitarakításáért, dr. Szánthó Lajos és Tóth Árpádnak a világítási áról 20 százaléki elengedéseért, valamint a rendezőség tagjainak és mindazoknak, kik a vilagalom sikeréhez bármiben is hozzájárultak, ez úton fejezi ki halas köszönetét

— a vigalmi bizottság.

Nyilvános számadás.

A szentesi iparos-íjakk önképző köré által az 1898. évi december 31-én rendezett Szilveszter-estély bevételei és kiadásairól. Bevételei: 265 ft 95 kr., kiadás 205 ft 84 kr., tiszta maradvány 60 ft 61 kr. Felülfizettek: Szőke Jánosné 2 ft, Berényi János, Kovács Laszlo jogh., Rácz Antal jogh., Tarnóczy János 1—1 frtot, Kovács István 20 krt, mely szívességükért fogadják a kör nevében öszinte köszönetemet.

Szentes, 1899. január 20.

Korsós Tóth Sándor, pénztárnok.

Irodalom.

Haboru és béke. III. Ramszesz uralkodott Egyiptomban, 1280 esztendővel az Ur eljövetele előtt. A papok fényes diadalmeneket tartottak, a főurak draga köntösökben mutogatták magukat a népcnek. Művészek irtak tele képpel, faragták tele szoborral a templomok, oszlopait és falait. Fejlett a tudomány, haladt az ipar, hódított a kereskedelem.

S Egyiptom a bukás szélén állott. Zül-lésnek indult. A nép megelégette a dicsőség hódításokat. Felébredt a materializmus szelleme. Mindeki jólétre vágyott. Unott lett a kötelesség.

Egy irastudó lefesti tanítványa előtt a gyalogtiszts sorsát. »Kenyerét és vizét vállán viszi mint a szamar a terhét, nyaka és nyakszirtje hasonló lesz a szamaréhoz; hátgerince összeroncsolódik. . . A mikor eléri az ellenséget, olyan, mint a reszkető lúd, mert nincs már ereje egyik tagjában sem. Mikor nagy sokára visszakerül Egyiptomba, olyan mint a szüette bot.«

Még hangzottak a győzelmi ének mámoros hangjai, a nép még üdvkiltásokkal kísérte a faraó kocsiját, mikor e sorokat irtak. De alajában rengett a tarsadalom. A nép ellenségét látta az allamban. Felébred az ókori anarchizmus.

IV. Ramszesz alatt már nincs Egyiptomnak története. Nem voltak nagy hadjaratai, a leigázott Syria fizette adóját, de lassanként fölbeke nőtt az öreg Egyiptomnak.

E vén földnek 3000 éves történet nyomta a vállát, Syria ifju erőben kelt elene. S az ősi birodalom fény és pompa közepette, a hatalom magas fokán — elhalt.

Ime az elcivillizált, az elöregedett nemzet sorsa, ugyanaz a sors, mely Európára vár a fiatal Amerikával szemben. Az ifju nép az ó-tól tanulja el művészetét: életének alapjait, mindent, mindent, de az eltanult formákat a maga fiatal erejével tölti ki. Az egyiké a

mult. — a másiknak sem multja, sem jelene, — csak jövendője.

Ime így gurul — szinte matematikai pontosággal — a világalom egyik nemzetéről a másikra, földrajzi és időbeli következetességgel.

E jelenségben törvényszerűség van, mert a fejlődés e módjában pszichológia és logika rejlik, s ezért, csakis ezért lehet a történet az élet mestere, magister vitae.

Ezért az élet mestere a Nagy Képes Világtörténet is, melynek most megjelent 9-ik füzetét mondja el bőven mindazon eseményeket, melyek e nagy tanulságokat magukban rejtik.

A Nagy Képes Világtörténet egy füzeté 30 kr. Egy kötet ára diszkötésben 8 ft. Megjelen minden héten egy füzet, minden 4 hónap egy kötet.

Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1899. jan. 21.

Aggodalommal tekint a gazda a hőmérőre, mely már 10 nap óta napközben 10—11 R.O fok meletet mutat; fél mindenki, hogy majd később adja ki az idő a mérgit, mikor a fagy ártalmas lehet a növényzetre, és tönkre tetheti a gazdának egész évi szorgalmát.

A gabonaüzlet par hét óta semmit nem változott, a budapesti malomok félférőre dolgoznak, de felényi őrleményeiken sem tudnak túl adni, azért az árak tartósan lanyhák.

Következő árakat jegyezhetünk helybeli piacunkról:

- Búza mkmkét 77—78 klós 9 ft 40—50;
- 75—76 kilós 9 ft 10—25 kr.
- Arpa köble 4 ft 60 kr.
- Kukorica köble 4 ft 50 kr,
- Zab köble 3 ft 20.
- Szalonna mmmászja 40—41 ft.
- Hízott sertés tiszta vágásra 39, 40, 41, és 42 krig kilóval számítva.

Vasúti menetrend.

(Érvényes 1898. márcz 1-től.)

H.-M.-Vásárhely—Szolnok.

- Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 10 p. este.
- Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 17 p. éjjel.
- Szegvárról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 40 p. éjjel.
- Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 órakor éjjel.
- Szentesről indul 5 óra 55 p. reggel, 11 óra 16 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
- Tökérről indul 6 óra 14 p. reggel, 11 óra 36 p. délután és 6 óra 26 p. este.
- Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 11 p. reggel-12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este.
- Tisza-Földváról indul 8 óra 01 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este.
- Puszt-Tenyőről indul 9 óra 05 p. délelőtt, 2 óra 40 p. délután és 9 óra 19 p. éjjel.
- Szolnokra érkezik 10 órakor délelőtt, 3 óra 42 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Szolnok—H.-M.-Vásárhely.

- Szolnokról indul 3 óra 55 perckor éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.
- Puszt-Tenyőről indul 4 óra 45 p. éjjel, 12 óra 21 p. délután és 5 óra 35 p. délután.
- Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 6 óra 42 p. este.
- Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 10 p. reggel, 2 óra 44 délután és 7 óra 33 p. este.
- Tökérről indul 7 óra 41 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 8 órakor este.
- Szentesre érkezik 8 óra 15 p. reggel, 3 óra 45 p. délután és 8 óra 30 p. este.
- Szentesről indul 4 óra 50 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 4 57 órakor délután.
- Szegvárról indul 5 óra 13 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 29 p. délután.
- Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 05 p. este.
- Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 óra 37 p. délelőtt és 6 óra 57 p. este.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő: BÀNVALVI LAJOS.

Bleier Sámuel

II. t. 548 sz. háza azonnal eladó, bővebbet a tulajdonossal, Hariss-ház, Kosuth-tér.
2—1

1150

Ki. 898.

Csongrádvárm. közig. biz. elnökétől.

HIRDETMÉNY.

Az 1881. évi XLI. t. cz. 34 §a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a körös-tisza-marosi árm. és belv. szab. társulat által létesíteni szándékolt alsó öneséri mellékcsatorna céljaira Szentes város határában elfoglalandó területekre nézve a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter úr 86660/898. számú rendeletével elrendelt kisajátítási eljárás során a bizottsági tárgyalás f. évi febr. hó 11-ik napján d. e. 10 órakor Szentesen, a vármegyei székhelyen kistermében fog megtartani, továbbá, hogy ezen tárgyalást megelőzőleg f. évi január hó 23-ik napjától bezárólag f. évi febr. hó 6-ik napjáig terjedő 15 napon keresztül a kisajátítási tervek Szentes város közházánál közszemlére fognak kitétetni, ahol azok a rendes hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők, jogában állván minden tulajdonosnak a kisajátítási terv és minden tealkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen a tárgyalásnál felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

A bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelték közül senki sem jelenik meg.

Szentesen, 1899. évi jan. hó 13-án.

Vadnay,

3—2 főispán, elnök.

5171. tk. 898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint tealkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kertész Mór szegvári lakos végrehajtatonak Horvath Sándor szentesi lakos végrehajtást szenvedett elleni 73 frt tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén lévő, Szentes városban fekvő a szentesi 9632 sztjkben A. t. 2132 a. r. sz. alatt foglalt ház és udvarra 600 forintban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1899. évi február hó 16-ik napján délelő 9 órakor ezen tealkönyvi hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsírának 10 százalékát vagyis 60 frtot készpénzben, vagy ovadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentesen a kir. járásbírósg mint tealkönyvi hatóságnál, 1898. évi november hó 29-ik napján.

KATKICS, kir. aljbíró.

132.899.

Pályázat.

Csongrádvármegyében bekebelezett Szegvár községben egy ujonnan szervezett községi fogalmazói, 500 frt évi fizetéssel kapcsolatos állás a f. évi február 11-én két évre tüzendő választás útján fogván betöltetni, felhivatnak pályázni óhajtok, hogy 6 kö-zépiskolai osztály sikeres elvégzését igazolják, s egyéb szolgálataikat igazoló bizonyítványokkal felszerelendő pályázati kérelmeiket alólirothoz f. évi február 10-ik napjának déli 12 órájáig mutassák be.

Teendői a községi biráskodás el-látása, marhalevelek díj nélküli kiállítása s a közigazgatási jegyző által reá bízandó ügyek elintézése.

Kelt Csongrád Mindszenten, 1899. január 17-én.

Vidovich,
főszolgabíró.

103.899. Fábán-Sebestyén község előjáróságától.

Árverési hirdetmény.

Csongrádvármegye tekintetes árvaszékének 12368/4 898. sz. végzésével a báró Maasburg Kornél kisk. tulajdonát tevő s a fábán-sebestyéni 309. sztjkben 1a. 2. hrsz. alatt bejegyzett 90.⁹³⁶/₁₆₀₀ hold szántó és legelő földnek 1898. évi október hó 1-től számítandó három (3) egymásután következő évre leendő haszonbérbe adása elrendeltetvén, az erre vonatkozó nyilvános árverés Fábán-Sebestyén község közházában a f. évi január hó 26-ik napjának d. e. 9 órájára tűzetik ki.

Az árverési feltételek fent nevezett hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Szentes, 1899. január hó 21-én.

Mikecz Ferencz, Földvárú N. Lajos,
körjegyző. bíró

Köhögés és rekedtség ellen

páratlan szer a rendkívül kellemes ízű, teljesen ártalmatlan szerkezből u. m. hársfávirág, hársfá-méz és cukorból készült

Hársfáméz-cukorkák,

melyeknek doboza 25 kr.

A KRIEGNER féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

vérzegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatasosabb készítmény. Kitiünő sajátságait az o r s z e g é s z s é g ü g y i t a n a c s i s méltatta s ajánlására belügy-miniszeri engedéllyel látatott el.

Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.

Legtökéletesebb artisztitúó és szépitó szer

Akácia arc-eréme 1 frt

Akácia szappan 50 kr.

Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: KRIEGNER GYÖRGY

Korona-gyógyszertára, Budapest, VIII. Kalvin-tér.

Kaphatók a gyógyszertárakban.

6—1

Eladó ház.

Kisérben Dömsödi-féle ház eladó, esetleg üzletnek való helyiséggel haszonbérbe kiadó.

Hölgyek figyelmébe.

Fésülőnőnek ajánlkozik, e szakmában való kitünő jártasság és előnyös feltételek mellett

Weisz Gizella fodrásznő,
lakása I. tized 444. sz.

Ház-eladás.

Ily. Kovács János III. tized 31. számú háza, a központi kisdudóvó szomszédságában, eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal I. tized 233. sz. lakásán.

Lak-bérbeadás.

Szöke István III. t. 380. sz. házában egy 3 szobás utcai lakás velezáró mellék helyiségekkel együtt Szt. György-naptól bérbeadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.
3—1

Ház-bérbeadás.

Csillag Ármin I. tized 190. sz. háza Szt. György naptól bérbeadó.

Értekezhetni a tulajdonossal, a reform. egyház Kossuth téri bérházában levő ékszerész-üzletében.
3—1

HÁZ-ELADÁS.

Néhai Weinmann Salamon a zsidó iskolai utcában lévő háza szabadkézből eladó.

Értekezhetni Felsenburg Manóval, a szentes-vidéki takarékpénztárnál.

Hirdetmény.

Néh. Batik Sándor örökösének I. tized 193. szám alatti háza eladó.

— Özv. Batik Sándornénak I. tized 8. sz. a. (Garai-féle) háza-zintén eladó.

Értekezni lehet Dr. Vecseri Sándor ügyvéddel és özv. Batik Sándornéval.

Föld-eladás.

Lövy Henrik lábáni (rekettyés) 167 hold kaszálója és legelője több évre haszonbérbe kiadó.

Papp Lajos

ref. tanítónak görögös utcai háza, mely áll 3 szoba, 2 konyha s a hozzá tartozó helyiségekből és nagy kertből, f. évi Szt. György naptól több évre is kiadó, vagy kedvező feltételek mellett eladó.

Figyeljünk a védjegyre!

Máriaczei Gyomorcsépek

Kitűnő hatásuk a gyomor betegségei eseteinél nélkülözhetetlen és régtől ismert népies háziaszer étvágycsalásánál, gyomorgyengeségénél, bűzös lélegzésénél, felfúvódásánál, büfögésénél, kólikáknál, gyomorfájdalmánál, túlságos nyálkásodásánál, sárgaságnál, undornál és hányingernél, gyomorgörcsnél, székrekedésnél stb.

Fejfájásnál, a gyomornak étel vagy ital által történt túlterhelésénél, bélférgek, máj és hemoroidális bajoknál is mint erős gyógyhatású szer kipróbálva. Nevezett betegségeknél a Máriaczei gyomorcsépek évek óta a legjobb gyógyszernek váltak be, amit számtalan bizonyítvány igazol.

Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr.; nagyobb üveg 70 kr. Központi szétküldés **Brády Károly** gyógyszerárából a Magyar Királynak Bécsben I. Fleischmarkt. 1.

Kapható minden gyógyszerüzletben.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest, VI. Király-utca. 12. 22—12

Kipróbált és esalhatatlan szer.

hajkihullás,

fejkorpa.

5—3

kopaszodás

ellen az

Anticalvus

mely teljesen ártalmatlan, a hajat puhítja, növeszti és annak szép színt ad, gyermekeknél is sikeresen használható,

Üvegje 2 korona

5 üveg bérmentve küldetik

Főszétküldés: **KANICZ ÖDÖN** gyógyszerárából Balassa-Gyarmat

Minden gyógyszerüzletben kapható.

598.E. 1899. sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. honvédelmi m. kir. miniszter úr 88740.X. számú rendeletével 1899. évre a lovak, kocsik és szekerek összeírását elrendelte, — ennél fogva telhivatnak Szentes város ló-, kocsik- és szekértulajdonosai, hogy lovaikat, kocsiaikat és szekereiket **1. évi január hó 19-től, február hó 5-ig** bezárólag a kurcántúli közgyűlési terem melletti hivatali szobában annyiával is inkább bejelentésük, mert mind azok, kik ezen bejelentést a fent kitett határidőn belől elmulasztják, minden ló után 10—10 frtig terjedhető pénzbírsággal büntetendők.

Egyben értesítettek a lótulajdonosok, hogy mozgósítás esetén a ló-avatató bizottság elé mindazon lovak elővezetendők, a melyek:

a) az utolsó (1897. évi) lóosztályozás alkalmával osztályoztatott, és amelyek:

b) a lóavatás évének jan. 1-én negyedik életévüket betöltötték és még nem osztályoztatottak; ennél fogva különösen azon lovak, a melyek az utolsó osztályozás alkalmával négy éven aluli koruknál fogva vagy betegség folytán, vagy más okból elő nem vezetettek, s végül azon lovak, melyek az utolsó osztályozás óta birtokváltozás következtében a városba kerültek.

A már ugyan eladott, de még át nem adott lovak is az eladó által vezetendők elő. 3—2

Szentesen, 1899. évi jan. hó 16-án.

Faragó Sándor, Dr. **Lakos Imre,**
jegyző. polgármester.

Biztos gyógyulás néhány nap mulva!
A DR. MÜLLER főtörzsorvos-fele

Injekció és labdacskok

a leghathatósabb és legkipróbáltabb szerek minden **kígyó-, gyuladás stb.** ellen (nőknél is.)

ÁRA: részletes utasítással (portó nélkül) **1.85 forint.**
Idélt, krónikus bajoknál (portó nélkül) **2.75 forint.**

Ezer és ezer férfi

a világhírű **Dr. Müller** főtörzsorvos-fele

idegerősítő készítményeknek

közönhetik viszonyt erejüket és egészségüket. Sikeresen használtanak ideggyengeség, az ifjurok bűnök által okozott bajok, hátrgerinorvadás, ideges főtájás, magrain de főképp férfigyengeség ellen.

Ára: részletes utasítással (portó nélkül) **3.75 frt.**

Számtalan hála- és elismerő nyilatkozat.
Kizárólagos fő- és szétküldési raktár:
10—3 Szt.-György-gyógyszertár,
Bécs, V. Wimmergasse 33.
Ovakodjunk utánzatoktól!

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala. 39

Általános Asbestárú-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg **rendkívül megvan elégedve** az asbestalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kirándulásán használta a cipőket és érezte, hogy labái nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbestalppal, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelőek voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a követkészek írja:
Tisztelt Doktor ur!

Az asbestalppal bélelt cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden láb-fájásom, úgy hogy — azt hiszem lábbajom semmi további orvosiást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelő hiva:
WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé láb fájtás!

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Sem lyúkszem, sem izzadó láb, sem borkeményedés, sem lábbdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr.

Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbestalppal bélelt lájja el.

Keltőstaslagáru 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbestalppal bélelt kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállítottatott.

Szétkúldés csakis utánvétellel, vagy a pénz elő leges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Általános Asbestárú-gyár
betéti társaság.
Budapest. VI. Sziv utca 18. sz.
Egyedüli elárusító raktár:
Hoffmann Jakob
divat kereskedése Szentesen.

Magyar találmány! **Magyar gyártmány!**

„PERFEKTOR“

szabadalmazott gázgyártó készülék világítási, fűtési és erőfejlesztési célokra. 4—1

Nem robban! **Nem ártalmas!**
Teljesítmény és fogyasztási meghatározás a m. kir. technológiai muzeum által bizonyítva.

Fényfok meghatározás Hahóthy Sándor tanár által bizonyítva.

UJGÁZKÉSZÜLÉK.

Mindenhol felállítható, teljesen veszélytelen, mert a légszesz hideg úton állítatik elő. Felügyeletet nem igényel, könnyen kezelhető. Nem robban, nem ártalmas.

Világítási berendezések létesítése. minden házban, szállodában, kaszinóban, színházban, nyaralóban, fürdőhelyeken, kastélyokban, mulatókban, gyárakban, műhelyekben, vendéglők és kávéházakban.

Gázmotorok útján, úgy műhelyekben ipari gépek hajtására, mint gazdaságokban gazdasági gépek, rosták, morzsolók, szeska-vágók, darálóok stb. üzemben tartására a legjobb és legolcsóbb erő.

Egy 83 gyertyafényű láng mintegy 1½ krba kerül. Egy óra lóerő 5 krba jön.

Eddig már számos „Perfektor“ berendezés működik az országban világító és erő célokra, melyekről elismerő levelek felett rendelkezünk.

Petróleum és benzín motorokat olcsón átalakítunk gázunkhoz.

Részletes ismertető leírások, valamint költségvetések
MAUTNER ADOLF ÉS TÁRSAI
BUDAPEST, V., Arany János-utca 3. bérmentve és díjmentesen.

„Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társaság m. sz.”

Budapest. Erzsébet-körút 27.

Biztosít elhullás és a szövetkezet által elrendelt kényszervágás esetére

Lovakat és szarvasmarhákat.

A biztosítás kiterjed: baleset, járvány, verseny és herelés esetében beállott elhullásra. Felvilágosításokkal, tájékoztató iratokkal, díjtáblázatokkal szentesi ügynökünk

Neumann Jónás úr, (Iroda helyiség Kardos Jenő úr házában)

d. e. 10–12-ig, d. u. 3–5 szívesen szolgál.

3–2

Ugyanott megbízható ügynökök felvételnek.

25. jv. 1899. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósig 1898 évi V. I. 351.3. számú végzése következtében Dr. Vecseri Sándor ügyvéd által képviselt Cs. Lakos Imre szentesi lakos javára Fekete Ignác szentesi lakos ellen 25 forint s jar. erejéig 1898. évi december hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 340 frtra becsült lovak, sertések és más tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósig 1898 évi V. 1060.2 számú végzése folytán 25 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi nov. hó 7. napjától járó 5 százalékos kamatai, egy harmad százalékos válto díj és eddig összesen 16 frt 90 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Szentesen végrehajtást szenvedett lakasan leendő eszközésére 1899. jan. 26. d. e. 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsaron alul is elfogadják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1899. évi január hó 13.

VÉGH SÁNDOR,
kir. járásbírósi végrehajtó

Richter-ite Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bebiztosított alkalmatosságként, csizmái, tag szagátalanul és megfeszítésként és az orvosok által bebiztosított sebre is mindig gyótrabban rendelik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákrta Horgony-Liniment áruvezetés alatt nem tűnse sose, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy hatékonyan sem koleno hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. kártyákban van. Horgony-Liniment áruvezetés alatt kész. leghíresebb: Török József, gyógy- és házi készítmények gyárában, Budapest. Borovitsze alkalmával igen óvatosan legyek, mert több kisebbboltoknál is mindezen orvosok áruvezetés alatt van megkártsodni, az Richter cégjegyzés nélkül, Horgony-vel-írdit utasítás végezte.

RICHTER F. AD. és írta. ez. is. kir. udvari szállító, BUDAPEST.

Értesítés

A »Szentesi Központi takarékpénztár részvénytársaság«-nál az 1899. évi január 1-én kezdődő 4 éves heti 50 kros részjegyek, már jegyezhetők.

Ugyanott több rendbeli föld eladó, vagy haszonbérbe kiadó.

Az igazgatóság.

Úton igen praktikus. Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Orvosreodóirig megvizsgálva. Bizonnyvány, Bécs 1887. jul. 3.

Dr. Garg
Kalodont

Elismert legjobb Fogtisztítószer.
A száj kiöblítése pusztán fog- vagy szajjvízzel nem elegendes a fogak teljes megtisztítására. Ehhez egy fogtisztítószer használata feltétlenül szükséges.

Mindenütt kapható

Az Ezredéves Kiallításra a Kiallításí éremmel kitüntetve

REISZ ÉS PORJESZ!

Paris, London 1897:
nagy aranyérem.
Linz 1889: Arany-
érem.

bütorgyára Békés-Csaba, Vasút-utca. 1155 és 1156. sz. (Saját ház.) Megyei telefon: Csaba 20. sz

ALLANDÓ NAGY BÜTORKIALLÍTÁS.

Az egész országban páratlanul gazdag választékban raktáron vannak mindennemű

háló-, ebédlő-, úri-szoba-, szalonberendezések stb. Szőnyegek, függönyök nipesek stb. a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig a legizlésebb és legdivatosabb rajzok után készítve.

Minden butor saját műhelyeinkben készül és legolcsóbb gyári áraink mellett

MINDEN VERSENY KI VAN ZARVA!

52—34